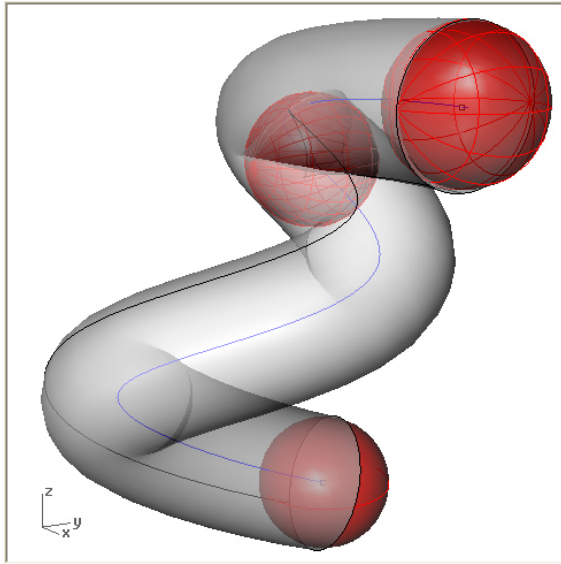

Obalové plochy

Obalová plocha Ω vzniká jako obálka při pohybu dané plochy α .

Plochu α nazýváme **tvořící plocha** obalové plochy.

Charakteristika c je křivka, podél které se tvořící plocha α dotýká vzniklé obalové plochy Ω .

Pokud nahradíme tvořící plochu α charakteristikou c a pohyb zachováme, vznikne stejná výsledná plocha Ω .

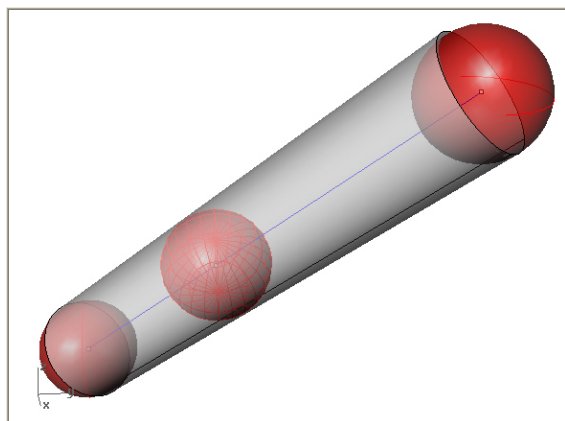
Elementární pohyby:

- Posunutí ($\vec{p}$).
- Rotace (o).
- Šroubový pohyb ($o, v_0, \pm$).

Obalové plochy vzniklé elementárním pohybem kulové plochy

Charakteristikou kulové plochy je vždy kružnice - řez kulové plochy rovinou procházející středem kulové plochy a kolmé na tečnu dráhy středu.

- Posunutí ($\vec{p}$):

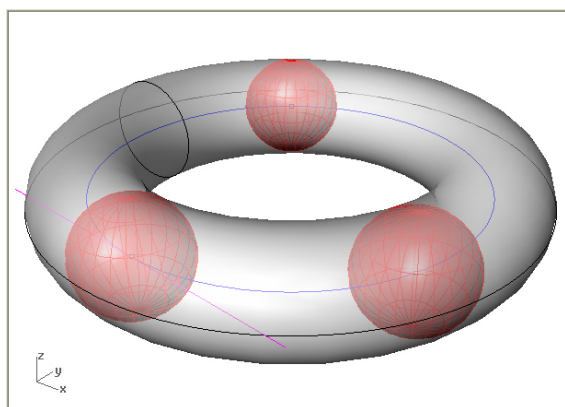

- Obalová plocha:

rotační válcová plocha

- Charakteristika: kružnice $k(S; r)$ v rovině ρ (S je střed kulové plochy, r je poloměr kulové plochy, $\rho \perp \vec{p}$)

- Rotace (o):

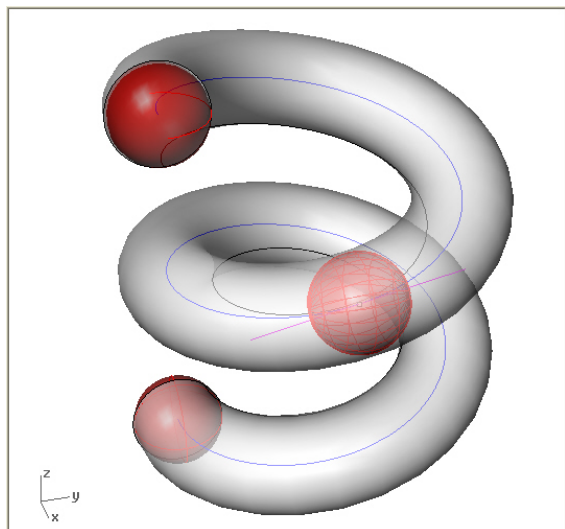

- Obalová plocha:

anuloid

- Charakteristika: kružnice $k(S; r)$ v rovině ρ (S je střed kulové plochy, r je poloměr kulové plochy, $\rho \perp t$)

- Šroubový pohyb $(o, v_0, \pm)$:

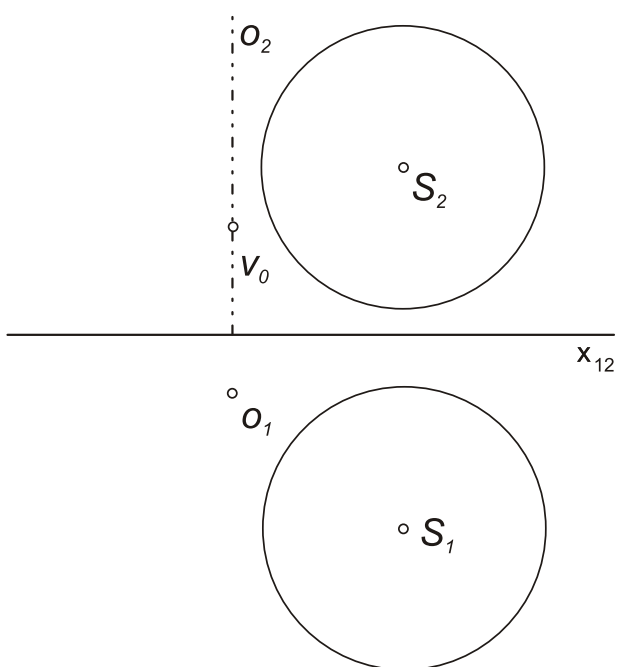
- Obalová plocha:

Archimedova serpentina

- Charakteristika: kružnice $k(S; r)$ v rovině ρ (S je střed kulové plochy, r je poloměr kulové plochy, $\rho \perp t$)

Příklad:

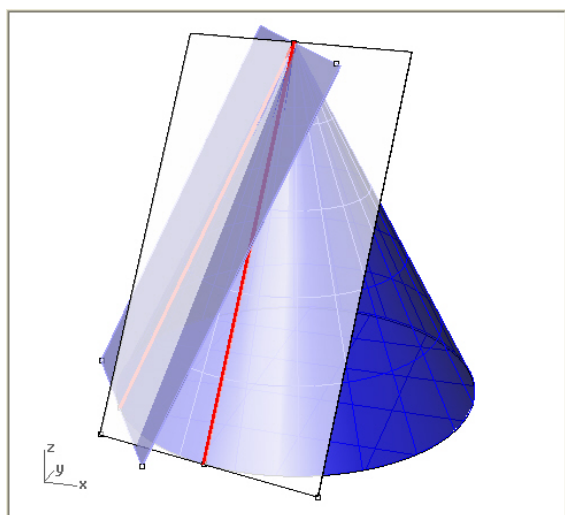
Určete charakteristiku obalové plochy, která vzniká šroubovým pohybem $(o, v_0, +)$ kulové plochy.

Obalové plochy vzniklé elementárním pohybem roviny

Charakteristikou roviny α je vždy přímka.

- Rotace (o je různoběžná s rovinou α):

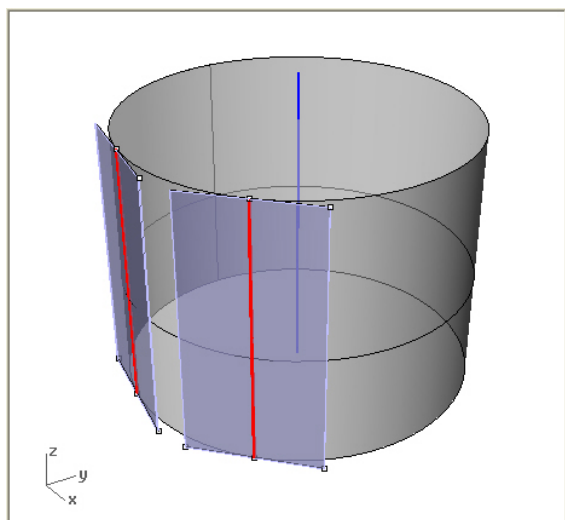

- Obalová plocha:

rotační kuželová plocha

- Charakteristika: spádová přímka roviny protínající osu (površka kuželové plochy)

- Rotace (o je rovnoběžná s rovinou α):

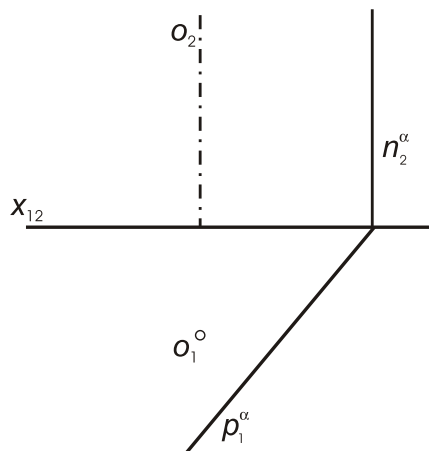
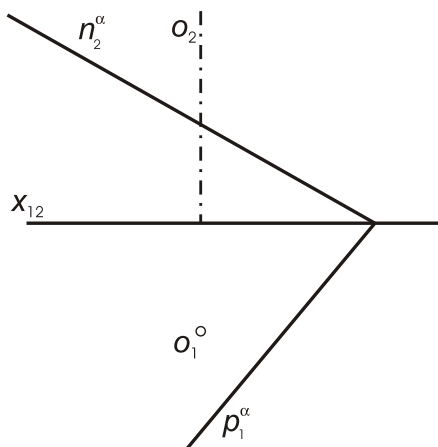
- Obalová plocha:

rotační válcová plocha

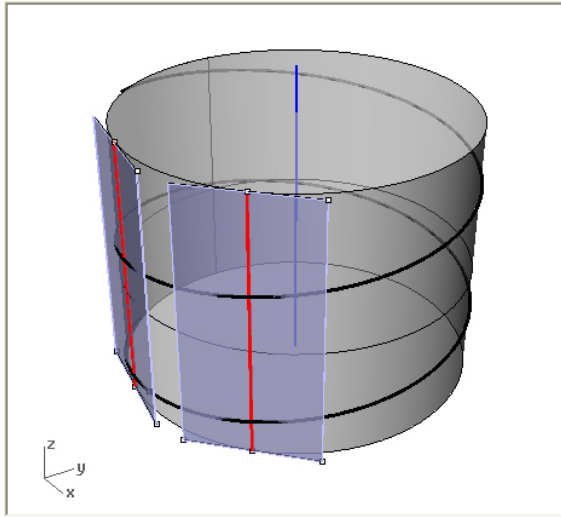
- Charakteristika: spádová přímka roviny (površka válcové plochy)

Příklad:

Určete charakteristiku obalové plochy, která vzniká rotací roviny.

- Šroubový pohyb $(o, v_0, \pm)$ $o \parallel \alpha$:

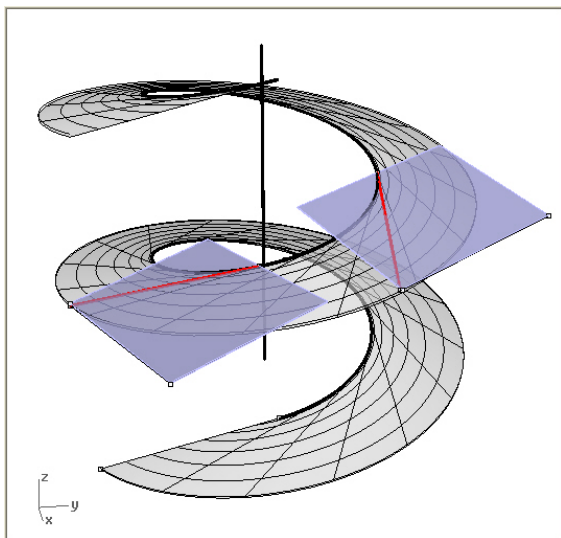

- Obalová plocha:

rotační válcová plocha

- Charakteristika: površka
válcové plochy

- Šroubový pohyb $(o, v_0, \pm)$, $o \nparallel \alpha$:

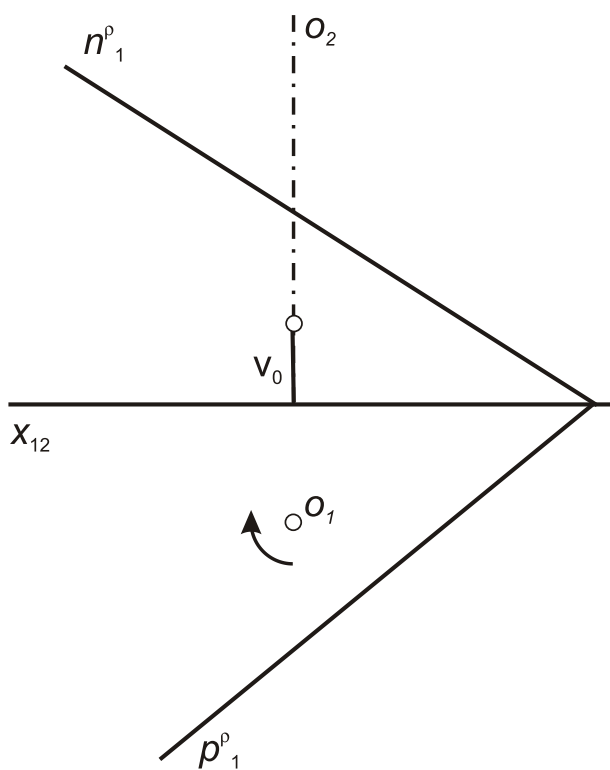
- Obalová plocha:

plocha tečen šroubovice

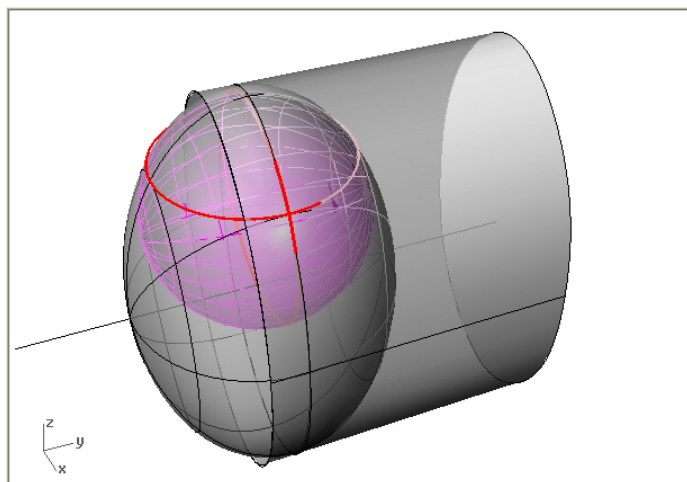
- Charakteristika: tečna ke
šroubovici

Příklad:

Určete charakteristiku obalové plochy, která vzniká šroubovým pohybem $(o, v_0, +)$ roviny.

Charakteristika obalových ploch vzniklých pohybem rotačních ploch

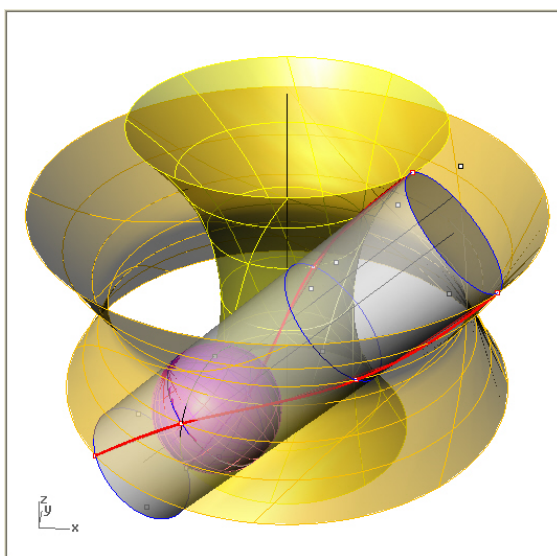
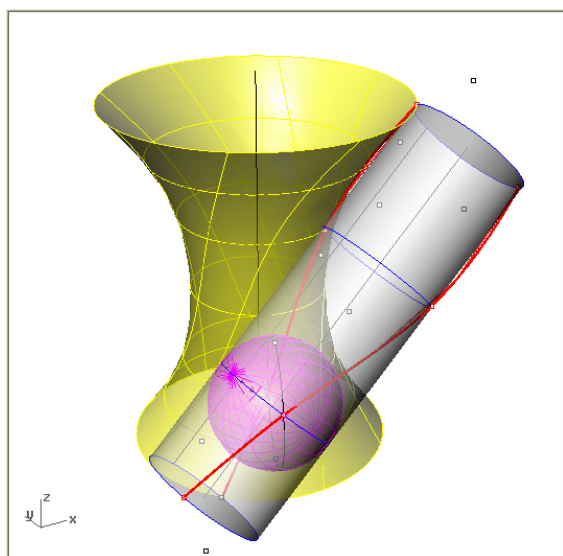

Metoda kulových ploch

1. vepíšeme kulovou plochu κ
2. najdeme dotykovou kružnici k
3. najdeme charakteristiku c kulové plochy κ
4. body charakteristiky $c \cap k$

Příklad:

Určete charakteristiku obalové plochy, která vzniká rotací rotačního válce.

Charakteristika obalových ploch vzniklých pohybem rozvinutelných ploch

Metoda tečných rovin

1. najdeme tečnou rovinu τ
2. najdeme dotykovou površku k
3. najdeme charakteristiku c roviny τ
4. bod charakteristiky $c \cap k$

